

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu naše stvari, a meseca sve pokvarci" Nar. Ped.

— Uredništvo i odpravnost na se: CORSIA STADION N. 12. —

Nopodpisani se dopisati ne tiskaju. Pripisana je pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglaši od 8 redakata stoji 60 novč. za svaki redak više 5 novč. ili u slučaju opotovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šiju poštarskom uslužnicom (asazno postalo) Ime, prezime i najbolju postu valja točno označiti. Komu list na dođio na vremenu, neka to javi odpravnosti u otvorenim pismu, za koje se ne plaže poštarnice, ako se Izvana napisle i Reklamacije. Dopisati se ne vracaču ako se i ne tiskaju. — "NAŠA SLOGA" izlazi svakog četvrtka na cijelom arku. Novci i pisma šiju se na uredništvo ili odpravnost. Nebilagovani listovi se ne primaju. — Predstava poštarnicu stoji 5 novč. za scijake 2 novč. na godinu. Razmjerno fr. 250 i 1 za pol godinu. Izvan carevine više poštarna. Na malo 1 novč. 5 novč.

Državni jezik.

U carevinskom vjeću u Beču započela je dne 24. tek. mjesec razprava o predlogu zastupnika Wurmbrandta i njegovih njemačkih drugovih. U političkom pogledu ovršnili smo se već nekoliko putnih na taj predlog. On sastoji u tom, da se zakonom priznade za sve zemlje i pokrajine zastupane na carevinskem vjeću, njemački jezik kao državni jezik.

Nekoje europske države, da ne idemo dalje — imade svoj državni jezik. Toko je u Italiji, Francuskoj, Ruskoj, Španiji itd. itd. Nu taj jezik nije zakonom, već potrebom priznat. U tih državah stanuje većinom samo jedan narod. Jedna narodnost, u Austriji nije to tako. Uz 8 miliona Niemaca, živi u našoj državi preko 14 miliona Slavena, nerazračunajući drugu manje narodnosti. Austrijski Niemci (ljevičari) u carevinskem vjeću zahtijevaju, ni više ni manje, nego da priznade ta ogromna većina slavenskih i inih narodnosti, njemački jezik kao državni. Imade li tomu kakva razloga ili temelja, da i negovimo o pravici i ravno-pravnosti, koju je priznata S. 19. državnih temeljnih zakonih za sve narodnosti, živuće pod zaštitom krune Habsburga? Mi kažemo, a s nama svatko, koga nije zaslijepila stranačka strast, da tomu neima ni temelja ni razloga. Njemačka manjina predstavlja nam državu kome osoba, koja mora imati neki materinski jezik. To bi vredno, kad bi država sastojala iz jedne narodnosti. Većina shvjeta Austriju kao mnogo-jezičnu državu, a to jezino srušavanje odgovara svakako više duhu S. 19. drž. tem. zakonih, kao i duhu pravednosti i ravno-pravnosti, nego li turmačenje manjine. Rekošmo prije, da nekoje države imade svoj državni jezik. Kod nas nije to moguće, jer se većini nemože narinuti jezik manjine. Kazat će se, da treba ipak nekakav zajednički jezik, po moći kojega bi se razumili i dogovorili

zastupnici (ne narodji) svih narodnosti u našoj poli države. Takav jezik zbijalje postoji, a to je njemački. Neima stranke u Austriji, koja bi nijekala valjanost, recimo slobodno, prvenstvo, njemačkomu jeziku u području skupnih interesova, u javnom životu, u državnoj upravi, u kojima to zahtjeva jedinstvo države. Tomu jeziku pruža se prvenstvo dobrovoljnim priznanjem i dobrovoljnom porabom u državnom vjeću u svih najviših uredi, kod vojske itd. Nu Niemcem nije to dostatno. Oni bi htjeli, da se ono što zbijalje postoji, zakonom priznade. Oni su uvjereni, da uživa njihov jezik prvenstvo u državi, da ga je danas nemoguće kod središnjih oblasti mimoći, da mu je osigurana sadašnjost i budućnost, nu oni idu zatim, da poremete red u državi, da živuće posledice, koje bi izasle kad bi se njihov jezik proglašio državnim. Posledice bile bi te, da bi Niemci, pošto bi bio zakonom priznat njemački jezik državnim, proglašili državu za njemačku. Austrija pak nije bila niti je sada takovom državom, jer je njemački živalj u njoj u velikoj manjini,

I ovelo se pitanje u carevinskem vjeću, da li je o kompetentno opredjeljivati državni jezik. Većina carevinskoga vjeća je o odlučno pobijala; pa našem mnenju spada to pitanje u područje zemaljskih sabora. Većina nesmisluje sa svoga gledišta nikako dopustiti, da pitanje o porabi jezika za sve zemlje carevinsko vjeće rieši. Nemoguće je jednim zakonom urediti porabu jezika kod tolikih zemalja, za tolike narodnosti i pri toli različitim željama i potrebama.

Proti predlogu Wurmbrandovu opire se većina državnog vjeća, napose pak zastupnici svih slavenskih zemalja. Desnica je bila našuma jednostavno predložiti, da se predje na dnevni red preko njemačkog predloga. Taj naum desnice bila bi zaista veseljem poprimila sva plemena slavenska, živuće u Austriji. Nu u zadnji čas promjenila je većina svoj prvotni predlog, dakako u prilog Niemcima.

U novom obrazloženju većine priznaje se valjanost njemačkog jezika u javnom životu i u državnoj upravi. Već tim popustom, da nerečemo privilegijem, moralna bi se zadovoljiti njemačka manjina državog vjeća. Nu ona hoće kad njoj se pojde prst, cijelu ruku.

Sama vlasta nije se izrazila ob ovom pitanju, nu izvještano je, da i ona drži, da je ono, najblaže rečeno, u današnjih okolnosti neumjestno, da pogibeljno.

Vedina carevinskog vjeća održat će svakako pobjedu, premda će morati i sama priznati, da je Niemcem do skrajnosti popustila. Njemački jezik uživati će i nadalje onu prednost koju je desada uživao, on će biti u istinu državnim jezikom, nu zakonom neće biti kano takav priznat. Ako se može većina čini povlačiti, a to je, da nas je riešila zbilj posledica, koje bi nastale kad bi se zakonom priznat njemački jezik državnim. Ne samo u sve srednje, već u iste pučke škole nastojali bi Niemci uvesti njemački jezik. Ostalo na to našli bi u samom zakonu. Zakon priznaje njemački jezik državnim, svaki dakle državljani treba da znaće jezik države, a taj bi bio njemački. Dok se ne odrekneće sveje narodnosti, svoga jezika i dek postoji S. 19. državnih zakonih, to nesmisliće biti.

Pravo su iztaknuli nekoji govorici desnice, da nije Niemcem stalo do državnoga jezika, jer en u istinu je takovim, već oni hoće, da pod krikom državnoga jezika germaniziraju nenjemačke osobite slavenske narodnosti. Austrije. Desnica znade vrlo dobro za čim manjina teži; ona se opire toj nepravednoj težnji; uz nju su svi dobro misleći državljani Austrije — uz nju je pravica i zakon.

DOPISI.

Iz Buzeta polovicom slečnja.

Iza podujala stanke, za koju je šutilo na smutnjive (pletra scandalosa) izmisljavajući valju koju novu lož budu proti hrvatskomu narodu, budu proti kojemu nedužnomu svedeniku, evo ga opet zanovetajući raz-

nimi člančići od male vrijednosti, nikakove važnosti.

Prijazni dopisnik (uvjek isti onaj neprijatelj) hrvatskog naroda i njegovog jezika, akoprem ima više posla sa Hrvatima nego s Talijanima, koji, da se uzdrži na svojem toli milom mu mjestu, ipak je prisiljen učiti isti jezik i nije kušao, da je bilo raspušćeno mjestno školsko vjeće zarad njegove nemarosti, i da je bio imenovan upravitelj, koji zajedno s jednim zastupnikom crkve i jednim zastupnikom škole, imu da rukovodi školske poslove djetele, dok bude imenovan novi načelnik, odnosno novo školsko vjeće.

Lahko si mislimo u kojem se je stanju nalazio vjeće za vrijeme predaja, ako se kaže, da u vremenu jedno i pol godine nije držala nijedno sjednico, i to iz božaznimo, da bi mogao koji član istoga udžiti predlog, da se uvede hrvatski jezik u našu školu. Takav predlog bio je učinjen u jednoj sjednici godine 1882. i to u zadnjoj godini.

Bivši predsjednik sa još tristo unijeti, evo što je naginjalo na hrvatski.

Evo čina:

Nastojanjem kotarskih školskih oblasti odnosno nadzornika, obstajale su pred nekoliko godinama pomoćne učionice na Vrhu i u Moražu, u kojih su podučavali ondesjni svećenici. Takove škole nisu bile počuđi g. Klaric-u, jer se u njih podučavalo u hrvatskom jeziku; on je postigao svoju svrhu, da su naše imenovane škole zatvorene bile, ukoprem su gg. svećenici podučavali mariove i s ljubavju. Nije ih htjelo naše izplatiť g. župniku Vrančiću na Vrhu pravedni i zasluženi nagradu, niti u Moražu nije se htjelo izvesti neobuhodno potrebite popravke u školi, i to samo zato, da se podučavalo hrvatski u ne talijanskoj. To se čini koje se nemajuće politi.

Evo čina:

Izvješće u hrvatskom jeziku; on je postigao svoju svrhu, da su naše imenovane škole zatvorene bile, ukoprem su gg. svećenici podučavali mariove i s ljubavju. Nije ih htjelo naše izplatiť g. župniku Vrančiću na Vrhu pravedni i zasluženi nagradu, niti u Moražu nije se htjelo izvesti neobuhodno potrebite popravke u školi, i to samo zato, da se podučavalo hrvatski u ne talijanskoj. To se čini koje se nemajuće politi.

Popravak škole u Moražu bio je od godine od godine do godine a razloga, što straćipati brodulskih trećinu nisu bili nikad odobreni i nije se htjelo položiti računa, željeli su toliko puta zahtjevati više oblasti, nore, Poslovne škole, vjeće predajući je upravitelju, i to Ali kakova je to bila predaja? Četiri, ne malo rešenja, nekoliko rešenja i unosni za se za planik, ali o novcu, o zadružnih trećinu, kamo nije bilo ni govor. Znamo, da jo računaju iza 6 ili 7 godina veoma težko, ali će se ekso morut učiniti, i mi koji ih uživamo red i bom, pravici, hoćemo da znudem, kamo su podesle došle zadružne trećine, koje nesmisli biti jošte tuknute jer su određene jedino za ugospodariti i naučiti naše djeca. Nadvojilno, da su ostale za neuskutnute, i zato molimo buduće upraviteljstvo, da pozove na polaganje računa i ja-

da ga s toga poče sagovorati Štor Anselmu. Što da si sagradi novu i veću kuću. Nu odakle vježna? To je bila Anselmovi skrb. Štor, Anselmo sagradio Mati kuću, a Mati takođe učinio, da je pao u šake libavaru i lu-nešto pažu. Sve njegovo nije vredilo, koliko je oralo, bio Anselmu dužan. Mato je bilo sada pod lantidim krovom, to ne znajući, kako da se aprili kopa iz juga, poče se klatariti po saj-piranovih, mlađi, da će trgovinom doći dođuša novac, nu vino i kartanje posve ga do radi vedešo na rub propasti. Štor Anselmu nije aprihito više davati na dug. On nije više Matištati poznavao. Za čelo to vremje mislio jeva u Matu na Tonku i nadio se, da će njezinu otac napokon privoliti na ženitbu. Nu očistari Marko bio bi volio utopiti svoju kćerarođe da ju uda za mladića, koji je biošti; prava sramota občini predgradskoj.

Star Marko zabranjio svojoj Tonki, djestre, sa s Matom razgovara, ali djevojka još i pozljubila onoga, koga su svi ljudi žalili, pješi, mnogi i prezirali. Jada djevojka gospodin je i venula od tuge i neprestano se nadala, da će se njezin Mato omudriti. Mnogo s pol. blago prosacab načavilo u vjenca očeta, nu on

PODLISTAK.

UBILO GA VINO

napisao Jano Šisolski.

(Nastavak)

II.

Već je prošla jedna godina, da je Mato otišao u vojnike. Izprva je često pisao Tonki, nu nakon pol godine retko bi se jedna djevojka razvesela njegovim listovom. Mato je pisao svakoga mjeseca Štoru Anselmu, koj mu je šljao novac u Pulj i koji je puno spravljao pisma bezumnogu mladida. Poštarska žena u Predgradu znala je za tu Matinu pismu i za novčane posilje Štoru Anselmu, te nije čudo, da se je do mala taj glas raznesao u mjestu. Tonki je sreća boljih slušajući te glasove, a neke žene često bi joj to kazivali, nađuju ulješće, nego da ju odvuru od Mate. Te žene imale su slone, pa bi im dragu bilo, da im njihovi sin dovedu u kuću djevojkou toll umnu, radlju i čestitku. Te žene nuklapaju Tonki koješta, uzdisuju, lamaju rukama i nagovaraju ju, da se

okuci Matu, jer da nije baš vredan, to da će zlo svršiti, da ne će imati do mala ni knuću ni krova, gdje da se skući. Matin otac bio je čovjek zavidan, svadljiv i luhkoman. Već je odvraća prljatjevao sa Štorom Anselmom, koji mu posudjivavao novac na njegovu imanje Lovre Ružić, domaći trgovac, često bi zaklinjao Matinu oticu, da se opameti, nu sve uzalud. Izprva davaše mu Ružić, što je trebovalo, nu kad uvidje, da je razispulj, silsne svoja kesu, te ne htje da bude krvacie tvoje nesreće. Ivan, Matin otac uteče se k Štoru Anselmu, koji je bio spreman na svaku zlo. Štor Anselmu počeo posudjivati Ivanu dosta velike slike, a u malo godina bio je Ivan u njegovim Štorovim. Ivan se napokon zullen. Šramno se svoje motlike i počeo trgovati vinom, kožnjarmi i blagom. Sve je najmovo pohadno, nu sve što bi dobio, laskivo bi opst zaplo, a Štor Anselmu gulo gi i dora, tako da nije nikada mogao dosta novaca smati za kamate na svoj dug.

Ivan Ilijč bio je udovac. Žena mu umrla od tuge, vidići jedna, kako joj mu

zlo gospodari. Ivan bi se opio svake noćje, a ona placi i kujak sguarena na noguštu. Šramnila se svojih susjedih i hodaju pokunjene glave. Kad bi Ivan u kasno doba učio dojnjavo doma, navikao bi se na ženu, a ona ako pise i jednu riječ, udri on po njogu žakama. Sin mu Mato bio već od mlađih godina privljen u noćne grupe. Prospav čielu noć pod vetrinama, težkom mukom podje u neđiju kuću. Tri dana zatim umrie u tujdom mjestu, daleko od svoje rodbine i od susjeda. Nad njegovim otvorenim grobom nije ni jedna Štorova pal. Malo vremena predje, a Mato osvanje u Predgradu. Odpustio ga na ujek iz vojnike službe. Dušav kuću, raztuži Štoru i Izprva vidiće, da je osamljen na svetu, nu u brzu ruku zaboravio na otčevu smrt, jer ga utješi Štor Anselmu, kod koga sprovađaše čele dane uz vrčeve. Matina kuća bila stara i trošna, pa

onoga ili one, koji su na to dužni. Namo se, da deme onda skoro viđej otvorene one dvije škole, i još druge koje do sada nisu bile ustrojene. Bilo bi još mnogo toga za prigovoriti, ali za danas dosta ovo.

U Tinjanu početkom nove godine.

Pisalo se u babil Istriji o sjajnoj; pre najnoj pobjedi kraljevsko-šarenjakice stranke nad našom hrvatskom poštenjačkom, hoteć pokazati, kolli su oni obilježeni od naših do kosti ogledanih kmetata.

Ovdješnji dopisnik „L'Istrice“ hvali i uživaju ono što bi treba psovati i kuditi a kudi ono što bi vredno hvaliti; mjesi progromne luži, u zvezde kujut sebi i svoje jednomišljenike, bacajući u blito plemenite namjere uzor poštenjakah naše dobro misleće stranke, šutec ono što mu se uha nebi loviš.

Svaki pošten i značajan čovjek mora prezirati i one krajnje, do kojih se još nekoliko držalo, kad se onakvom ništavljom druže kakovom su se u netom minulih občinskih izborih zdržali bili. Neću mi spominjati stvarnih sibivših se kod istih jer mi se koža ježi kad se na njo sjestim, tim više, što jih nisu utok kano posko, o čemu jim se neda nit pisnuti u njihovoj ložitgori Izbori su lopat uništeni.

Neznam kako jo mogao zaboraviti ovdješnji dopisnik dati ovo na javnost, a g. Župančić zaboravio iš bolje reku, valjda se smatralo dati proklamacija na placi, kako je običajno, da se proklame ovakva stvar javno.

G. dopisniku jo desti, da psuje i kleve proti hrvatskoj stranki, kojoj da ju na čelu jedan putovise sa desetak pristaljih. Pitam ga g. dopisniku, gdje se je nudio tako budovski lagati? Deder, pitam, imade li u Tinjanu do deset obitelji Talijsko-kraljevsko-šarenjučkih? Valjda si se bio pomislio u čuši vina kod Žvanata pak si obratno stvar uzeo? Što možeš prigovoriti jednomu Bratulđu, Maciku, Hekiću, Križančiću, Rajku, Šeranu, Quantaotu, koji uz našu poštenjačku stranku pristaju? Ti jimi zato prigovaraš i jim zavidjaš jer gledaju korisi obdini i jer su odikrili nejednu svoju svojstvu? Zašto nepočneš muže, kojim ste se vi pridružili? Ovo nije za tvoju barku, zar ne? Poznamo mi našo liseće. Tako neće da uz vašu stranku privoli... nje značajan, nje ruzuman, nje pošten? A ja velim, da uz vašu stranku pristali nemaju značajan čovjek. Značem dobro kamo vi smjerate i kako nac kantite usrećiti svojim irredentistkim spletakom. Svaki koji neće da s vama teži za blaženom zemljom, je nemirnjak, buntonik, da isti e. k. oružnik vam nisu po volji, jer svoju slavu pravodno vrše, jer su nepristrani, jer neće da vam u jedan rog pušu, a toga jih tužite, ogovurate i nastoje, da takovo ljudi odstranite, da vam doniju vašu hagro ljudi, da vam budu razvezune ruke za štititi, da zadržište?

Dosti stu kao nasoljenici mod nas dobrodošne, gdje ste se vi lepo življeno pribavili, pak nas sada ovako plaćate? Za nagradu što vam se naš kmet do crne zemlje klanja vi ga mrzito, ščavom krsite; tjerate mu najdraži biser, materinji jezik iz škole, pak mu naravljate vašega, da otup-

ljen i nadalje ostane vašim robom, sužnjem i porivalom.

Samo da vam pomognu Irredentistiškim svrham, mili i dragi su vam isti pojideži i varalice; pošteno ili nepošteno, samo udri po bržom Izazu.

Ej pobratimel nediraj da je ono što tvrti nje; brani svoje i poštuj tudje, jer znaj dobro, da će doći dan osvete. Vlazivjeli a jach si ga onomu, po komu smutnja Izadje. Narod se budal, a kad se probudi, nebude vam tlačiteljem obstanka među nama.

Vidile se kod zadnjih izborih koliko i najmožniji gospodin ovđe (prom talijan) do vas drži, kad vam pleća okrenu; sve molbe kojimi ste ga u svoje kolo vabili odboj je pridruživ se našoj stranki, a zašto? Mislim da potreba tumača. Tu se vidi kolike vrlelite.

Do koji dan nadamo se, da će se obnoviti izbori. Mislim da su mogli i slepi progledati, te se usamo, da neće više ljudi dati glas nevaljalim ljudem, izdajicom, mrzljatom našim svetinjama a kamo li pojidežem! Do vladjenja.

Pazin dne 20. siječnja 1884.
Buduć se od neko vrijeme rledo koji dopis iz našeg grada u „Slogi“ čita, kao da smo mi ovđe najsjretniji ljudi na svetu, oduševljen od sada unaprijed Izvješčavati Vns redovito o naših razmjerib, da se nebudo mještalo, da smo zadovoljni aukavnim stanjem, u kojem se sad nalazimo, a Vi ć. uređuju bili bili tako uslužni te odstupiti mi mno mjesto u Vašem Istru, dne 1. N. Slogi, koja ovo stupa u petnaestu godinu svoga vlasta, pomladiona i ojačana, da nas hrabri u borbi za sveto pravico naše, da neši gorko ranu prozronog Istarskog Hrvata.

U vlasti trećeg broja ove godinu javila je N. Sloga, da je dne 31. decembra prošla godina bila postavljena polarda pred gimnazijsku sgradu te namenjona valjda g. Husneru, gimnazijском ravnatelju, koji je malo pred tim odlikovan od Njegovog Veličanstva redom Franje Josipa I. za zasluge.

Bilo bilo se odmah latlo pera, da vam to javim, nu naduo sam se, da će se naći koja boja obavješćenu osobu, da vas izvesti o latlo stvari.

Nebi bilo težko pogoditi, koji je onu potardu brelo te otkuda potiče pismo sa podpisom „il comitato“. Rekao bili, da nije drugi poštelnik zloščina, van nekolicina bezposlenih gospodarskih Ažtricija koji se celi dan gradom šeđu, koji prave razne demonstracije te znode lepo fukuti za našim ljudi, a dobro su podučeni od nekih sturešnih talijskih avoje.

Šestorica od prilika, ovakovih danguh, bila je nedavno odsudjena pred okrugnim sudom u Rovinju na 14 dnevnih затvor početkom djetima posti jer su vikali po ulicama „Viva l'Italia“ prigodom zadnjih pokrajinskih izborih.

Dosego nije jošta mogla oblast pronaći onog, koji je bacio petardu te pisanje anonimnog pisma, u kojem prihvati ravnatelju, te mu svjetuju, da bi čim prije otišao iz Puzina, jer ga oni nemogu trapti (neznam radi čega), valjda jer je rođen „Slaven“).

— Jesam, odvrati djevojka, a suze joj skoče na oči.

— Za što plaeš? reći će Mato, i uzeju za ruku.

— Što me to pitaš? Kako da budem vesela, kad si ti... nje mogla izreći jedna djevojka.

— A što sam ja? upita Mato i uže ramenima.

— Odkad si došao iz Pulja jošte više polaziš k onomu Anselmu. Mato, pred svjetom se slijdim.

Tonko, ne luduj. Neka nam dozvoni tvoj otac, da se vjenčamo, pa proklet blo, ako još ikad znaš u kući onoga lopova, koji me je ogulio do kože, reči Mato i uđi se desnicom po prsimu.

— Otac neće, da ti budem ženom, šaputnu djevojku i glava joj klone na grudi.

Matovo se lice zažari od gnjeva.

— Tonko, ti si moja! reče on kroz zube.

Takva što javno rade naši Talijani i Talijaniši jer se ne boje pravde ni zakona.

Ponedjeljak dne 14. tekućeg mjeseca nastalo se za prvi put u našem gradu novo zasnovano političko društvo Istarskih Talijanaša, da se konstituira.

Izabrani su prvim predsjednikom poznati vjernici Costantini - drugimi: Ad. Mral i dr. Ghiha; prva dvojica Pazinčani, a posljednji Iz Rovinju; dobro nam poznate osobe.

Držalo se tom prigodom svakojakih govorova, kojim netreba tumača, nu budući put osvrnuti su se na nju te napisati par riječi o smjeru tog društva, da narod sazna što naša gospoda snju. Za ovaj put zaključujem i ostajem Vaš vazda vjerni Prodolović.

Kastav, 4. siječnja 1884.

Pozdravljam te dionicu »Naša Sloga« iz tvoga kršćanoga Kastva grada i želimo ti najsjretniji uspjeh u tom plemenitom radu, koji smjari na duševno probudjenje našega hrvatskoga roda u Istri, kao i na njegov materijalni napredak.

Veselim srcem čitam onomadne vlast, da novom godinom nastaje novo razdoblje u tom živovanju, da postaje naime tijednik. Veselo dočekasmo 1. broj od tekada godine, u kojem opažimo lepo nove haljine toll narodu obilježenih Franine i Jurine. Kratko gđo i malen klobučić našeg Jurine, njegovo narodno Istarsko odjelo, pokazuje šarenjakom Istarskim, da našeg naroda imade ne - samo ovakva Ušće-goro, nego i onkraj u ostaloj Istri, i da se jedan s drugim može lepo i razumivo razgovarati, da je to jedan to isti narod, a ne dva lina, kojto to bude učenje talijske knjige prof. Benussu, četrnaest, počinjaju št. II, slavenski jezikah i narječjih u Istri. To novo narodno odjelo našeg Jurine pokazuje, da će Naša Sloga raditi i dosad, oko probudjenja i osvješćenja tog sstromašnoga puka, koji je kroz vjeća razvraćao svoju narodnu nošnju, kao obilježje koje ga luči od svih gospodarašenjakah, koji stinjuju u graditeljih Istarskih klobučića.

Srotan ti daklo miha »Naša Sloga« bio početnik nove godine. Vidjovala se u rukuh ne sumo imućih i učenih, no što više u onih, koji su zarudjene žestinom sunca, u priprostu kućišu našega i najsjremnijega seljaka.

Sad da zabilježimo nešto nova iz ovoga kraja. Ovih danah vlijevasmo na sgradu (nazvanoj kaštel); koju je jur pripadala nokađanjuo kastavskoj gospodštini tablu sa napisom: »svojina Obštine Kastav«. U svojoj sjednici dne 25. oktobra p. g. Zastupstvo kupi to sgradi od vlastnikih barunih Vranyczany. Sto se nesmisle prešutiti jest to, da je Zastupstvo tu sgradu kupilo *lih u školske svrhe*. Hvala avleštinim zastupnikom kastavskim, koji tim korakom javio dokaznike, da Istarski Hrvati teže za znanjem za školom kojne faktor koji vodi do prosjeku i prosjekom do blagostanj. Obitelji potvrđeši zaključak Zastupstva. Obština je sgradi posve izplatila, te će, kako čujemo, do mala prirediti u njoj školsku sobu.

Mi se nadamo, da će e. kr. vlastu sada zadovoljiti opravljano, vratioj želji našega

puka, da se naime utemelji obrtnička škola ili za sada barem jedan odjel t. j. Škola od risanja, osobito za kljevarski zanat. Tu želju puka povlađjuju su jur naše oblasti, dapače bilo je utemeljenje te škole za sjeurno obećano, čim obdina pribavi potrebite prostorije. Obdina je svoje učinila — na viših je da i oni učine svoju.

U kaštelu se kani takoder prirediti ebu za još jednu žensku školu, koje se potreba občinito čuti. I tu školu su nadležne oblasti jur obećavale pod gori na vedenim uvjetom, te nedvojimo, da će mjesto biti čim skorije sistematizirano, tako da bude moglo predavanje započeti odmah sa drugim polutetjem.

Cijemo, da je raspisan natječaj za mjesto župnika i dekanu u Kastvu. Želimo doskora vidjeti na tom mjestu svećenika potekla iz našega puka, ljubitelja svoju vjeru i svoj narod, i kojem godine i snaga dopušćaju preuzeti na se teže posao skopčan sa službom župnika u Kastvu.

Občinsko zastupstvo imanova je u svojoj sjednici od 8. t. m. tajnikom likvidatorom občine, svršenoga pravnikom g. F. D. Poznavajući ga lično, jer je naš občinar, uvjereni smo, da će se on u svemu držati onih načinima, kojih se je nepokolebitivo držao njegov prevrđeni predstavnik u službi, i da neće nikad žaliti truda, gdje se radi o boljku rodu mu obične. U toj nadi mi mu čestitamo najsjremniji početak.

Iz doline Istre, 15. siječnja.

»Il Bumbero« (lopil i imao) Istarskih dopisnika, u svojom se zadnjem dopisu zadržao medju ostalim i o »Slogi« ojevanog pansionistu dra. Staniću, da dočekasmo, kako se Hrvati medju sobom guje. Mi nećemo uzeti u obranu dr. Stanića, jer on tudi obrane ne treba, niti ćemo uvesti da kako se je zbilja dogodilo, jer ne bi želite to zanima. Kaznat ćemo samo, da po svatu odvjetniku se plaća radnja, ako i njo su predana; da se odvjetnik mora zanataši na rieči svoga pisara, koj mu kaže, da je nešto predao sudu, što mu je zato bilo uručeno i da protivnikov »možda« vredi koliko »zbilja«. — Kad se gospodin Bumbero toliko mill razgovor o »gulenju« neka se malko potpri. Imamo vješljaku kojo ne umazuje. Za koji vreme ćemo mu je poslat na okus. Međutim mogli bi mi već sadu nareći ime jednoga od Istarskih dopisnika, komu su seljaci platili, da njim dobavi dozvolu lova i nošnje oružja, a dosad nema ni dozvole ni novac, ali pustimo to za sada, dać će vremena i za to.

Bumbero je učen čovjek; on žita i Zastavu i bogogradski Istok, pa, navadjujući je jedno od ovih novinih za rusko-tursku ratu rekla o budućnosti balkanskih naroda i o njihovoj zadaći prema zapadu, između njihova buduću prosjeku. Sto će biti u buduću, toga neznamo baš ni mi, ni Bumber, ali da neće biti niti na Balkanu, niti kod nas ono, što jo i kako je sada, o tom ga možemo uvjeriti. Da je znao o čem piše, možda nebi bio poslušao svoj dopis da resi zlatno stupce Istarske. Mi bi mu mogli kazati, da, kako bolesti, koja on neće, tako i život narodih ima

Šarenjakom.

Šaren Šarenjac,
Narodne kopilad,
Odurni i mrski
Kako kuga i glad!

Hrvatske vas majke
Pod srcem nosile,
Hrvatskim vas mličkom
Jadne zadočile.

Hrvatskom vas pjesmom
Mučne uspavale,
Hrvatskim vas srcem
K srcu pritiscale.

Hrvatski vas Boga
Učile moliti,
I rad Boga uvječ
Poštenim blići.

Što su jošte mogle,
A nisu vam dale,
Kada su vam svoju
Krvcu darovale?

A vi jim sad zato,
Ko da su tepice,
Sramujući se rođa
Plijuvate u lice!

je sve odbila, pa su stoga neko glupe žene bile osvjeđeno, da je Mato djevojku začarao. Tonkin otac mušio se svakako, da dokaže svoju jedinstvo, kako bi bila nezrena, kad bi pošla za plijanju, za propaljku, koji je ludo spao na prošački štap. Da, otac se mušio, pa i prletio, da ju osviesti, ali najposlje uvidi, da mu je savtrud uzašudan.

Jednega dana pasla je Tonka svoje malo stado ovaca na podnožju jednoga kuka, do samoga mora. Ove su tražile riedku travu među nizkim smrekama i grizkale sivi i mirisavi kuš. Tonka je sjedila na povliskom kamenu i gledala za morsko i modro more. Njeno lice bilo je bilje, a oči vlažne od suza. Toga dana dođeo k njoj Mato, da sazna zadnju riednjenu otac. Djevojka čim ga opazila i poručila po bielog vratu i krasnom i tužnom licu. Mato sjednu do nje i klanja glavom nekoliko puta, pa ju upita tko:

— Tonko, jesli li govorila s otcom?

— Tonko, znaš li govorila s otcom?

— Tonko, jesli li govorila s otcom?

svoj tok, da su linskanski narodi tek juče stupili na pozornici svijeta, da oni, premda toli mladi, ipak su već na zapadu (ne u Istriji) cjenjeni; mogli bi mi kazati, da oni imaju učenjakah i umjetnikah, koji i na zapadu stjeve, i da je kod njih pravljena na većem stepenu nego li vođenska kultura u Istri. Bumbar, naravski, svega toga njezna, pa bi mi mogli kazati, bez zamjere, ono što je grčki slikar Apelles rekao postolaru, koji prigovorivao načinu kojim je neslikao postole, bio je prigravat i odjeđi i drugom. Sapleni sat!

Što je u obće rečao, to je bilo i primjer dokazati, pa je naveo slučaj, koji se je ovde prvi put dva tri mjeseca dogodio. Kod toga nije htio navesti sve, nego je pao kako onaj neznabrošan, koji je u svetom pismu napisao »nema Boga«, pa je povuknuo: »eo i sv. pismo kaže nema Boga. Mi nećemo ni ovde izpričavati dr. Stanica, jer bi se mogao uvrediti, što ga branimo proti Istrnjima, vjelimo Istrnjima napadaju. Jedno demeo ipak kazati, da našmo žalimo dra. Stanicu, što je došao u Vodnjan po uljundost, kad je kako Istra veli, nije našao ni po gimpasnjah, ni po sveučilištih.

Cudimo se gospodinu Bumbaru što nije naveo još koji slučaj, da podkrepli svoju tvrdnju o budućoj slavenskoj prosvjeti i o njezinom uplivu na zapad. Cudimo nam je na primjer, da nije kazao, kako mu je dobra hrvatska ruka mastno poputnog davala kad bi bilo na sveučilištu. To bi bilo takodjer lep »documentum« dokaz, kako Hrvati širo prosvjetu među Talijane i Krojele.

Iz ovoga moža gosp. Bumbar uviditi, da ga poznamo, a poznamo ga pod drugim i pod trećim imenom, pa, tako Bog da i sreća junaka, mi demeo se još kada god porazgovoriti. Do videra!

POGLED PO SVIETU.

U Trstu 30. janara 1884.

Državni jezik, o kojem govorimo na prvom mjestu, zabilježen je sretno, te ostaje i nadalje u tom pitanju sve pri starom. Od govornika većina carevinskog viča, iztaknuti su osobito dr. Gregor, dr. Rieger i Hohenwart. Prvomu od navedenih će stitila je ne samo većina carevinskog viča, nego isti njegovi politički i narodni protivnici.

U novije vrijeme počeli su gubiti revolucionari (poznati pod imenom socialisti) u glavnom gradu Beču. U malo danam smaknuli su dvojicu redarstvenih činovnika. Redarstvo je ušlo nekotim od tih zločinaca u trag, pa jih neće imati zaslivena kazna. Vladu je odlučila poprimiti najstrožije mјere proti tim rusiteljima i reda.

Hrvatski sabor imao bi se sastati opte mjeseca junija, da nastavi svoje delovanje. Prva će mu biti skrb, da razpravi i izpiši proračun. Mjeseca avgusta zatidje sadašnjemu hrvatskomu zastupstvu mandat, pa je naravno, da se za nove izbore već sedam stranke dogovaraju i brinu. Hrvatski ban otici će skorih danah u Beč ili Pečtu, da izvesti vladu o stanju u Hrvatskoj, te da uređi nekoju važniju pitanja. Javljujući iz Zagreba, da je odlučio novi ban pročistiti činovničte zemlje, te odstraniti sve one, koji su nesposobni i nevaljani.

Talijanski radikalci ili irredentiste izdavali su dva časopisa u Napoliju, t. j. »Pro Patria« i »L' Italia degli Italiani«. Poznati talijanski vetrogona imbriani javlja, da moraju ti časopisi prestati izlaziti, buduća neimaju u občinstvu dosta podrške. Tim bi nestalo na talijanskom zemljištu irredente kamo druživa, nu pojedinci rovati će i nadalje, a vlasta talijanska nesmije oka smetnuti s tih nezadovoljstvima, neće li, da kraljevinu zaplete u ozbiljne zapletaje sa susjednim državama?

U pruskom saboru dolazi na dnevni red evo već treće crkveno-politički predlog, koji se tiče preinacije crkvenih zakona. Predlog taj učiniti će tako zvana središnja stranka pruskoga sabora. Ostale stranke opiru se tomu predlogu navodeći, da neima praktične vrednosti i da je neumjestan sada kad se imaju razpravljati gospodarstvena pitanja.

Moskovsko plemstvo podstreljeno je caru ruskomu adresu u kojoj mu zahvaljuje na mudrih i milostivih rječi, koje je on izrekao plemstvu i seljaku prigodom svoga krunisanja. Ministar vanjskih poslova u Rusiji Giers povratio se dne 24. t. m. u Petrograd, a novi ministar rata za kneževinu Bugarsku odputovao je drugi dan iza toga iz Petrograda u Bugarsku.

Francuzke novinejavljaju, da neće poduzeti daljnje navale u Kini francuzki

admiral Courbet, dok mu nestigne nova pomoć, a to može biti jedva kôncem februara. Francuzi su veoma nestručniji radi toga zatezanja, pa bi se moglo dogoditi, da bude admiral Courbet zamjenjen drugim, odvažnijim zapovjednikom.

Novi predsjednik Španjolskoga ministarstva Canovas, kani mjeseca maja sazvati novi državni sabor, te se već sada sve stranke pripravljaju za nove izbore. U pobunjene pokrajine Egipta postao je egipatski podkralj novoga generalnoga namjesnika u osobi Gordona-paše. Pošlano je načiće na velike zaplike, jer krivi prorok naglo napreduje, te je već po jednoj vesti zauzeo vrlo važno mjesto Hartum.

Franina i Jurina.

Fr. Od kuda to Jure mlatiš?

Jur. Baš od naše dike lipog Pazin-grada.

Fr. Ti si valjda bla na prvoj seduci talijansko-sarensko-krničkog društva, pa ćeš mi lipi kazati, kako je tamo.

Jur. Eh brate sladki, neblj svršin do sutra, da stanem pričati, pazinsko novesti; a da su mi pak sve poznate, da nisu mnoge ostale u mramu.

Fr. Čudim se, da nisu naši mili talijanski susedi izabrali koje drugo mjesto u Istri mesto Pazinu, na primer Kopar, Poreč ili Pula, za svoje pristanišće?

Jur. Kopra se boje jer su blizu peržuni, Poreč je previše na moru, pa kad bude trebala biti, nebi kamo, a u Puli, državi sladki, zlijaju na sve strane one grde životinje kojim narod kauli pravi, a tih se Talijani boje kô nočisti tamjana. U Pazinu je bezdroma jutro nazvana, u kojoj će se zgubiti sve one neizmjerne gavranice o talijanskoj idejskoj kulturi, o sarenskoj istrenosti i vjernosti, o krničkoj dobroti i milosrđu.

Fr. Ma u Pazinu bi ih mogli odnестi mram ili razderati kakav leon.

Jur. Ne boje se oni ni toga jer znaju, da mram odnauša samo dobru i nedužnu dješku a leoni njihovi su pitomi i krotki kano jančici.

Fr. Al neće moći predikat onu njihovu poznatu: dalle alpi al mar (od alpah do mora).

Jur. A oni će drugu novu, naime: dalle alpi fino alla foiba di Pisino (od alpah do pazinske Jame).

Razgovor medju Tomom i barba Šimom na placi u Tinjanu.

Tome. Hvaljen Isus barba Šime; sto rano doša za veliku mašu.

Šime. Vazda budi nevodo (netjek) Tome, nisam slako došao rano, nego kasno za malu mašu, kako znaš, da mi je dalje nego tebi pak moram čekati veliku mašu. Ča ćeš, mi sirote smo skoro iz dne komuna, svakih osam dan vidimo erikvu, dakle nebi bilo lipo da budem danas brez maši kad su sv. tri kralja.

Tome. Pravo govorite barba Šime, nu dokle bude počelo zvoniti slijdimo se vode (ovdje) na škrilju pred našu Podeštariju, čemo se malo porazgovoriti, ču Vas da popitat.

Šime. Drago volje nevodo moj, u onoliko koliko znam, ču te naputiti i povidi.

Tome. Ča bi te vi reka, ja sam plaća prije štoua za svim dijonalomu nešto priko 20 for, a sada pak na jedan put priko 30 for, odkuda je to tako naglo naredilo?

Šime. A pi nevodo moj samo tebi nego meni i svim od našega, križanskega i Supetarskoga komuna, i to za pet lit da čemo morati plaćati, kako sam mogu čuti.

Tome. A zašto pal te barba Šime?

Šime. A ča neznaš ono par kili ozimea i kompirli su da nam naši oderubili bill dal, bi ti ga vraniš kako se je ono bilo dili, ilo i razteple, a sada ki

ga je jiju i ki nl, više ili manje mora plaćati za one, ki su ga na vreće spravljali i još kako čujem prodavali; bi reka naš kmet moramo platiti za vratiju r...

Tome. Ma to ni pošteno barba Šime, da bimo se mi kamo zato potužili, pak bi mora platiti samo ki je koliko uzeju, a ono ča bi falio neka plati ki ga je delija.

Šime. Dobro bi bilo i to ali kamo češ. »Vrani vrani oko nezvadi«, oni ki drži vrlo, neće izdati onoga ki u nju spjije; pamti dobro da će ti reći: »Nikad nevodo moj, nam nebude bolje, dokle si sam nebudemo znači pomoći; da ti kužem kako je bilo onda kad je ono žito dočlo. Imalo se dakle diliti; dodjem u Podeštariju onde je bila olla pravica, i a gosp. plovjan. Pošeli računati, tolko kill po svakoj duši i Bog. Na to dodje naš mladi Šime unutra, pita uljdueno gosp. Podešta račun, koliko je žito podnješa, pak neka se proračuna koliko košta svaka kila, tolko kill, po tim kili i tolko daš plati; pak onda će svaki plati, koliko je pošlu, na što oni odgovorile, da nimo još računa i zato da nemogu toga udiniti, a naš Šime ređa svim: hujdimo kudi dokle dodje račun pak onda domo žito uzeti. I poslušali su ga, izdali su all kad je on pođa kući, jih povabilo nazad, neka si idu po žito; oni su pošli nomisled nis koko i ki do ga plati, i tako ti je moj dragi Tome; dokle budemo mi slopmi varkan verovati, nam će biti sve gorje. Govori g. Bog: pomozi si sam pomoći ču ti ja.

Tome. Pravo govorite barba Šime, aii zašto niste vi čuva, da bar va ne-prevarate?

Šime. Kopra se boje jer su blizu peržuni, Poreč je previše na moru, pa kad bude trebala biti, nebi kamo, a u Puli, državi sladki, zlijaju na sve strane one grde životinje kojim narod kauli pravi, a tih se Talijani boje kô nočisti tamjana. U Pazinu je bezdroma jutro nazvana, u kojoj će se zgubiti sve one neizmjerne gavranice o talijanskoj idejskoj kulturi, o sarenskoj istrenosti i vjernosti, o krničkoj dobroti i milosrđu.

Jur. Ma u Pazinu bi ih mogli odnéstati mram ili razderati kakav leon.

Ne boje se oni ni toga jer znaju, da mram odnauša samo dobru i nedužnu dješku a leoni njihovi su pitomi i krotki kano jančici.

Al neće moći predikat onu njihovu poznatu: dalle alpi al mar (od alpah do mora).

A oni će drugu novu, naime: dalle alpi fino alla foiba di Pisino (od alpah do pazinske Jame).

Tome. Istina je barba Šime, da smo mi jiko dobre ēudi; oni koji nas bolje guli, gloje i der, njega držimo za prijatelje, a onega, ki nas na dobro puti i nagovara, kako bimo si stanje poboljšati, da ne moramo pod statost oslabljeni, puni tuge i nevolje preseliti se na sošaljnu na benešiju, onoga mrzimo.

Šime. Nu sad vidim, da si i ti počea poznati kako se kod nas upravilo, ali žalbože jii je ždu, ki su pravo zašlepjani, ki mesto, da veličanstmak i razdrapin, mora vajk gospodarstvo u komunu; samo da zna unazdali par slovova na harte, to je dosti, naš kmet mu se odkriva i klanja kako da bi bilo cesar.

Tome. Take da bi ne, ter smo vidili kod zadnjih balotacijon kako su još izabrali bill jednu bableu pravo sih muži.

Šime. E baval Bogu se je i tomu leka našlo, samo neka gledaju sad kad budu opet balotacijon, da se nepuste prevariti kako i prvi put.

Tome. Po moju dušu, ako se sad neopamete, neće nikad drugo, ač će pak bolest preoteti mab pak jim drugo neće pomoći njihada medezija.

Šime. Bolje kada nego nikuda, mislim, da je bolje držati svojega čovika za brata neg i fujega za gospodara.

Tome. Čemo vidiš ako budemo živi.

Šime. Ako nima bit bolje, neka nas Bog uzme.

Različite vesti.

+Preuzv. g. biskup Pogačar.

Dne 25. tek. m. preminuo je u Ljubljani knez biskup Ivan Zl. Pogačar u 78. god. Pojednostljivo bljži kano nadpast, rodoljub, pisac i politik uzor svakom Slovencu, upravo muž po božoj i narodnoj volji. On se neumorno starao za duševni i telesni napredak svog naroda, komu je bio odan dušom i telom, te nelma danas Slovenci, koji nežali duboko smrt objubljenoga biskupa i rodoljuba.

U ovom žalostnom trenutku, želimo braći Slovencem, da dobiju dostojnoga na slednje previdnomu pokojniku, komu bila u Slavenstvu vječna uspomena!

Imenovanja u tršćansko-koparskoj biskupiji. Prevjeli biskupi. Glavna imenovanja je preostalo u imenovanju biskupi. Ispitnici slijedeći gospodru: Franu Uomana kanoniku; Ferdu Staudaheru, počastnoga kanonika; Dragutinu Fabrisu, župniku sv. Jakova; Ivana Legatu, c. kr. profesoru. Školskim nadzornicu od strane ordinarijata gospodru: Ferdu Staudaheru za trgovacku i naučnu akademiju, za razne privatne škole Trstu gg. Andriju Šterku, Drag. Fabrisu, župniku; Franu Černe, župniku; Ivana Komatu, župniku i Milu Debelaku, kapelani.

G. Šime Matejčić, župnik u starom Pazinu, imenovan je i upraviteljem župe u Pazinu.

Umrovljen je g. Angelo Marsich, kapelan u Trstu. — U bogoslovju u Gorici primljen je g. Josip Bankovčić. Do 15. februara razpisane su slijedeće župe: Kastav, Kerhun i Pazin.

Tršćanski sokol priredio je prošle subote veliki ples, koji je na obće pozvanje izradio slajno. Prostrana dvorana bila je dubkom puna. Milline je bila gledati, kako se med elegantnim mješavinom spolom kretaju dlini sokolovi u svojoj ukusnoj odori. Ples je bio otvoren sa druženjem blinom, uskladjenjem od prof. Gjuru Elsonjanu iz Zagreba. Velikom napetosti očekivalo se je hrvatsko kolo. Buri plesnjak zvuci, kad prileti u dvoranu 10 parova plesača, da započnu u Trebu rjeđko vjedjeni ples.

Cetiri plesačice bljubu odjevene poput tršćanskih okoličanaka, četiri na crnogorsku četiri u pojskoj, četiri u ruskoj narodnoj nošnji. Plesači nosili su svu sokolsku odoru sa crvenim košuljama. Elegantično izvršeni pleši izazvao je tako silno odobravanje, da se jo koliko moral optovati. Ob obće ples bljubo Jutro živahan i zabavljiv. Zagrebčki Sokol pozdravio je telegrafom svoje drugove u Trstu. Čestitano društvo na takvoj ljetnoj zabavi.

Političko društvo »Edinost«. Predsjedništvo pozvano ovim sve odborniku, zamjeniku i povjereniku za ponedjeljak dne 4. februara t. g. na sjednicu u prostoriju delavskog podpornog društva Corsia Stadion br. 11.

Dnevni red: Razprava o druženom organu; Iztraga, da li koliko je istine u očitovanju »Slovenskog Naroda«; eventualni pravoz, kako imado društvo postupati. Ujedno pozivlje podpisano predsjedništvo, uredništvo »Slov. Narod« gledati uredništva »Edinosti«, da odboru predloži ustimate ili plasmane dokumente. Za predsjedništvo: M. Mandić podpredsjednik.

V. Dolenc tajnik.

Delavsko podporno društvo u Trstu. priredjivo je petak 1. februara u kazalištu »Fondacija veliki ples«, koji će početi točno o 9/4, sati na veder. Ulaznina je 50 knv. za osobu. Želiti je, da posjeti čim više Slavenih tršćanskih i okolice tu zabavu, jer je pjezin čestih prihoda namijenjen penzijskom fondu društva.

Razprodaja »Naše Sloga« na malo. Izrulila nam se želja sa više strana, da bi se »Naše Sloga« na malo prodavala. Za grad Trst udovoljiamo joj želji. Prodava se već u više tršćanskih i zagrebačkih knjižarija, a u bljed Zagrebu. Želili bismo, da se za zagrebačkim knjižarjama povede i njihovi drugovi po ostaloj Hrvatskoj.

Za Istru obratili smo se na nekoje prijatelje u pojedinim gradovima molbom, da nam označe osobe koje bi preuzele razprodaju našeg lista; nedobisimo jošte odaysud odgovora, a taj nam je potrebit, jer se mora u tu svrhu namjestivo za izvoziti umoliti. Tko bi bio preuzeo razprodaju »Sloga« nismo nam to izvori jačiti. Na svakom broju dajemo i n. dobitka.

Poličko tajni. društvo, što so je 14. t. m. ustrojilo u Pazinu, prihvatu kroz porečku Istru imenik svojih članovat, kojih ima nešto preko 100. Razumevaju se, da su svi članovi Istarske菊i zapisani u to društvo. Nego nešto osobišno vladimo iz toga imenika. Moralo se je pomoci tražiti u drugoj provinciji, da jih bude malo više. Nalazimo u članovat, koji nisu nikada pripadali ni nepridruženi Istri, niti nežive u njoj. Po paragrafu 3. njihovih pravilja, može doduše postati članovi tog društva svaki austrijski građanin, nu to je izrečeno radi toga, da se odstrane elementi, koji nepridružuju društvo, jer takvi ni nemogu postati članovi nikakvog političkoga društva u našoj državi. Proglaseni imenik podnješen je na Jasno, odakle traži Istarski Talljan i njihov bljzenjac pomoći, da na očljuđenog naobjarženog svetu odnarođuju pripravnika našljanskog narodnosti; sve što daje, tim više uvidjamo, da može bezobzirno postupati, jer pravedno i jednakopravnosti nestalo je iz Istre. Utelj se dačko svojih brađi u Trst, pozatim Talljanom, nu nisu mnogo uspjeli. Ipak su pristupili kao članovi toga društva održavajući u Trstu gg. dr. Anton Vidacovich i dr. Guido d'Angelis, c. kr. notar posp. dr. Juraj Pecoli, sve članovi tršćanskoga pol. društva »Progressor«.

